

Aprobat de către Adunarea Generală Extraordinară a Asociaților  
Proces-verbal nr.1 din 25.01.2019  
Președintele AGEA –

---

**COD DE GUVERNARE CORPORATIVĂ**  
**al Întreprinderii Mixte Organizația de Creditare Nebancară**  
**„MOLDCREDIT” S.R.L.**  
**(redacție nouă)**

## **Capitolul I**

### **Introducere**

Principalele obiective ale guvernantei corporative sunt crearea unui sistem eficient pentru garantarea siguranței fondurilor oferite de către asociați și utilizarea acestora în mod eficient, reducerea riscurilor pe care investitorii nu sunt capabili să le anticipeze și/sau nu doresc să le accepte și a căror gestionare pe termen lung de către investitori provoacă reducerea atractivității investiționale a societății și a valorii părților sociale ale sale.

Guvernarea corporativă este sistemul prin care o companie este condusă și controlată. În activitatea economică contemporană, principiile de guvernare corporativă reprezintă una din condițiile de bază în asigurarea stabilității companiei, care oferă premise pentru dezvoltarea companiei și atingerea unor indicatori de performanță.

Principiile de guvernare corporativă implică un set de relații între Consiliul Societății, organul ei executiv, asociați și alte părți asociate (clienții companiei, partenerii de afaceri, creditorii, angajații, autoritățile publice), bazate pe transparență, încredere, etică profesională și bună credință.

Integritatea și transparența în procesul luării deciziilor de către managementul companiei sunt esențiale pentru atingerea unor relații de încredere între managementul companiei, Consiliului, asociați și celelalte părți asociate.

Pornind de la premisele enunțate, Î.M. O.C.N. „MOLDCREDIT” S.R.L. (în continuare - Societate) aprobă prezentul Cod de guvernare corporativă, care conține principii referitoare la modul de organizare a administrării Societății, pe care persoanele implicate în conducerea companiei (membrii organului executiv, ai Consiliului Societății, asociații) le aplică în relațiile reciproce, precum și în relațiile cu părțile asociate.

Prezentul Cod este elaborat în corespundere cu principiile de guvernare corporativă ale OECD, legislației Republicii Moldova, Codului de guvernare corporativă aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare, statutul și regulamentele interne ale Societății.

Necesitatea aprobării prezentului Cod derivă implicit din faptul, că în activitatea sa, Societatea tinde spre implementarea celor mai bune practici naționale și internaționale și reprezintă un set de standarde de guvernare pentru managementul și asociații Societății în aplicarea conducerii eficiente a unei societăți, direcționate spre: protejarea și promovarea drepturilor asociaților și a altor părți interesate relevante; clarificarea rolurilor de guvernare ale organelor de conducere; asigurarea funcționării societății într-un mediu lipsit de corupție; promovarea intereselor managerilor, angajaților și asociaților prin armonizarea cadrului normativ, precum și prin alte măsuri.

Aderarea la aceste standarde facilitează promovarea unor afaceri viabile și a unui cadru legal ce susține guvernarea corporativă eficientă și inițiativele de supraveghere aferente, pe care organele de conducere și de supraveghere ale Societății, asociații, angajații ar trebui să le urmărească în relațiile reciproce.

Investitorii, inclusiv cei strategici, evaluează respectarea normelor de guvernare corporativă ca parte a măsurilor de protejare a riscurilor și a drepturilor asociaților în baza normelor generale acceptate în respectiva țară.

În scopul de a respecta recomandările prezentului Cod, societatea va elabora și va aproba documente interne care vizează adoptarea și aplicarea recomandărilor de guvernanță corporativă prevăzute în prezentul Cod.

## **Capitolul II**

### **Drepturile asociațiilor**

**2.** Cadrul guvernantei corporative asigură un tratament echitabil (în strictă conformitate cu legislația) pentru toți asociații societății, inclusiv pentru cei minoritari și/sau străini. Drepturile și obligațiile asociațiilor sunt statuate în legislație, statut și reglementările interne ale societății. În scopul asigurării unei guvernări eficiente și creșterii încrederii investitorilor, consemnăm cele mai importante dintre drepturile asociațiilor în cadrul următorilor principii:

**Principiul 1:** Protejarea drepturilor asociațiilor și crearea condițiilor pentru exercitarea acestora.

**Descriere:** Respectarea drepturilor asociațiilor și garantarea realizării acestora de către asociați este condiția primară în crearea unui mediu corporativ fiabil și sănătos în cadrul Societății. Atitudinea corectă și conformată legislației în vigoare față de asociați este o premisă în dezvoltarea unor parteneriate de afaceri eficiente și dezvoltării unei baze solide de clienți.

- 2.1. Societatea garantează asociatului posibilitatea de realizare a drepturilor sale, prevăzute de legislația în vigoare, Statutul Societății, prezentul Cod și alte acte interne ale Societății.
- 2.2. Societatea garantează mecanisme sigure de înregistrare și confirmare a dreptului de proprietate a asociatului asupra părții sociale în capitalul Societății.
- 2.3. Societatea garantează asociaților dreptul de a avea acces la informații depline despre Societate și activitatea acesteia, de a cere exercitarea unei administrări și supravegheri eficiente, menită să sporească valoarea investițiilor sale.
- 2.4. Societatea respectă și nu îngreădește dreptul asociatului de a înstrăina partea sa socială în capitalul Societății, în modul stabilit de legislație.
- 2.5. Societatea garantează respectarea dreptului de informare. În acest sens, Societatea va asigura ca asociatul:
  - a) să-și exercite drepturile fără a întâmpina bariere informaționale instituite de Societate;
  - b) să fie informat despre drepturile sale și modul în care acestea pot fi exercitate;
  - c) să obțină informațiile solicitate de la societate în timp util;
  - d) să fie informat despre structura capitalului și înțelegerile care permit persoanelor ce acționează în mod concertat să exercite controlul asupra societății;
  - e) să fie informat despre identitatea tuturor asociațiilor Societății;
  - f) să solicite prezentarea informației privind convocarea adunărilor generale ale asociațiilor prin notificari electronice, ca un mod suplimentar de informare.
- 2.6. Societatea garantează dreptul asociatului de a participa și de a vota în cadrul Adunării Generale a Asociațiilor. În acest sens, Societatea asigură ca:
  - a) ordinea de informare despre ținerea Adunării Generale a Asociațiilor să dea posibilitate asociațiilor de a se pregăti corespunzător pentru participare la ea;
  - b) asociațiilor să li se acorde posibilitatea de a lua cunoștință cu lista persoanelor care au dreptul de a participa la Adunarea Generală a Asociațiilor, cu respectarea prevederilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal;

- c) locul, data și ora ținerii Adunării Generale să fie stabilită în așa mod, încât asociații să aibă posibilitatea egală și neîmpovărătoare de a participa la ea;
- d) exercitarea drepturilor asociaților de a cere convocarea Adunării Generale și de a înainta propuneri pentru ordinea de zi a Adunării să nu implice dificultăți nejustificate;
- e) fiecare asociat trebuie să aibă oportunitatea de a adresa întrebări persoanelor cu funcții de răspundere ale societății, inclusiv întrebări referitor la raportul comisiei de cenzori și/sau la raportul de audit al societății;
- f) fiecare asociat să aibă posibilitatea de a-și realiza dreptul de a vota în modul prevăzut de legislație, statut și reglementările interne ale societății. Societatea trebuie să faciliteze utilizarea celui mai simplu și comod mod de realizare a dreptului de vot;
- g) participarea asociaților la luarea deciziilor în contextul eficientizării guvernantei corporative să fie facilitată și să se asigure dreptul asociaților de a-și expune punctele de vedere privind chestiunile propuse spre examinare și aprobare la adunarea generală a asociaților.

2.7. Societatea garantează dreptul asociaților de a obține o cotă parte din profitul Societății (dividende), în conformitate cu decizia Adunării Generale a Asociaților. În acest sens, Societatea va asigura:

- a) un mecanism transparent și clar de calcul a mărimii dividendelor și de plată a lor;
- b) prezentarea informației suficiente către fiecare asociat pentru ca acesta să-și formeze o imagine veridică despre modul și condițiile de plată a dividendelor;
- c) un mod de achitare a dividendelor, care să nu fie însoțit de dificultăți nejustificate la primirea lor;
- d) de prevăzut răspunderea organului executiv pentru neachitarea sau achitarea cu întârziere a dividendelor anunțate.

2.8. Societatea garantează dreptul de a transmite sau de a înstrăina părțile sociale în condițiile legii și a reglementărilor interne ale Societății.

2.9. Dreptul de preemțiune în cadrul emisiunilor suplimentare a părților sociale sau în cazul înstrăinării/procurării lor. Societatea, în conformitate cu prevederile legale, va stabili un termen suficient, dar nu mai mic de 14 zile lucrătoare pentru realizarea de către asociați a dreptului de preemțiune la subscrierea/participarea în cadrul emisiunilor suplimentare în capitalul social al societății.

2.10. Dreptul de a fi ales în organele de conducere ale societății.

2.11. Societatea crează condiții, ca asociatul care deține o parte socială minoră (până la 5%) în capitalul Societății:

- a) să fie protejat contra acțiunilor directe sau indirecte cu caracter abuziv din partea – sau în interesul asociaților ce dețin părți sociale de control;
- b) să fie protejat de conduita dubioasă a Consiliului prin intermediul cerinței ca oricare tranzacție între asociații majoritari și societate să fie efectuată fără a fi lezate interesele materiale ale Societății;
- c) de a obține în condițiile legii repararea prejudiciului dacă drepturile sale au fost încălcate;
- d) să cunoască dacă cineva dintre asociații Societății sunt persoane interesate în efectuarea tranzacțiilor cu conflict de interese.

2.12. Societatea garantează că organul executiv și Consiliul Societății tratează în mod echitabil toți asociații societății.

2.13. Consiliul societății acordă o atenție sporită pentru a garanta un tratament corect, echitabil și imparțial pentru toți asociații, atunci când poate fi prevăzut un risc, precum că decizia adoptată ar putea afecta în mod diferit asociații.

2.14. La realizarea atribuțiilor sale, organul executiv și membrii Consiliului Societății trebuie să acționeze în interesul general al asociațiilor și să nu servească doar intereselor asociațiilor rezidenți, majoritari sau care dețin părți sociale de control.

### Capitolul III

#### Organele de conducere ale Societății

##### Adunarea Generală a Asociațiilor

**Principiul 2:** Asociații își pot realiza dreptul lor de a participa la activitatea societății în cadrul adunării generale a asociațiilor. Societatea va convoca adunarea generală ordinară anuală a asociațiilor cel puțin o dată pe an, iar cele extraordinare ori de câte ori este necesar. Implicarea tuturor asociațiilor în procesul de luare a deciziilor în cadrul Adunării Generale a Asociațiilor și informarea obiectivă și completă a asociațiilor privind chestiunile incluse în ordinea de zi Adunării Generale a Asociațiilor.

**Descriere:** Pentru asociații minoritari, adunarea generală a asociațiilor oferă oportunitatea de a obține informații privind activitatea societății și de adresa întrebări organelor de conducere ale societății în conformitate cu atribuțiile acestora. Prin participarea la adunarea generală a asociațiilor, asociatul își exercită dreptul său de a fi implicat în managementul societății. Este în interesul Societății ca un număr cât mai mare de asociați să se implice în procesul de luare a deciziilor. Societatea nu va restricționa dreptul asociațiilor de a vota prin reprezentant și prin intermediul mijloacelor electronice. De asemenea, Societatea va permite și, la necesitate, va facilita posibilitatea asociațiilor de a comunica între ei.

Adunarea Generală a Asociațiilor ocupă un loc important în sistemul de control și verificare a Societății, și de aceea, ea va fi în putere să exercite influență asupra politicii Consiliului Societății și activității organului executiv.

Asociații se informează și analizează motivele oricărei nerespectări de către Consiliul Societății și organul executiv a celor mai bune practici reflectate în prezentul Cod.

Se recomandă Adunării generale să stabilească norme de voturi mai mari decât cele prevăzute de actele normative în vigoare, decizii asupra chestiunilor ce tin de competența exclusivă a acesteia, inclusiv cu privire la: aprobarea statutului societății sau modificări și completări la el; aprobarea codului de guvernanta corporativă și a modificărilor la el; aprobarea hotărârii cu privire la modificarea capitalului social; aprobarea modului de asigurare a accesului asociațiilor la documentele societății prevăzute de lege; aprobarea regulamentului consiliului societății, alegerea membrilor consiliului și încetarea înainte de termen a imputernicirilor acestora, stabilirea cuantumului retributiei muncii lor, precum și tragerea la răspundere a membrilor consiliului societății; încheierea tranzacțiilor de proporții și a tranzacțiilor cu conflicte de interese; aprobarea normativelor de repartizare a profitului societății; repartizarea profitului anual, inclusiv plata dividendelor anuale sau acoperirea pierderilor societății; examinarea situațiilor financiare ale societății, aprobarea dării de seama anuală a consiliului societății și dării de seama anuală a comisiei de cenzori; confirmarea societății de audit care va efectua auditarea situațiilor financiare anuale ale societății și stabilirea onorariului pentru serviciile de audit;

reorganizarea sau dizolvarea societatii; aprobarea actului de transmitere, bilantului de divizare, bilantului consolidat sau a bilantului de lichidare a societatii.

Se recomanda – Organului executiv, membrilor consiliului si membrilor comisiei de cenzori sa participe la adunarile generale ale asociatilor.

Statutul societatii trebuie sa prevada modul de instiintare a asociatilor despre tinerea adunarii generale a asociatilor in conformitate cu prevederile legislatiei. Informatia despre tinerea adunarii generale a asociatilor ar trebui vizualizata si pe pagina web a societatii.

- 3.1. Politicile Societății referitoare la repartizarea profitului net, majorarea rezervelor, plata cotei părți (dividendelor) din profitul Societății, modificarea componenței numerice a Consiliului Societății, comisiei de cenzori, Companiei de Audit, precum și aprobarea cuantumului remunerației și încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor lor, vor fi introduse ca subiecte separate în ordinea de zi a Adunării Generale a Asociaților.
- 3.2. Societatea anunță în timp util asociații despre data, ora, locul, forma și ordinea de zi a Adunării Generale a Asociațiilor.
- 3.3. Societatea aplică modalități sigure de informare a asociațiilor, conform Statutului și actelor interne ale Societății.
- 3.4. Materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale a Asociațiilor, inclusiv proiectele documentelor ce se propun spre examinare și aprobare, vor fi:
  - a) prezente, la cererea asociațiilor, la sediul Societății în termen de cel puțin 10 zile înainte de tinerea adunarii asociatilor și la locul desfășurării Adunării Generale a Asociațiilor în mod accesibil pentru asociați;
  - b) expediate tuturor asociațiilor sau reprezentanților lor legali în modul stabilit de Statut și actele interne ale Societății;
- 3.5. Ordinea de zi a Adunării Generale reprezintă un document de notificare și trebuie să descrie toate chestiunile propuse pentru Adunarea Generală a Asociațiilor în mod clar și complet. Ordinea de zi nu trebuie să includă chestiuni pentru discuție întitulate ca “Altele” sau “Diverse”.
- 3.6. Ordinea de zi nu poate fi modificată din moment ce a fost anunțată asociatilor, cu excepția cazurilor prevazute de legislatie.
- 3.7. Ca material suplimentar necesar pentru alegerea membrilor Consiliului Societății, asociații vor primi informația completă și obiectivă despre toți candidații. Această informație va include cel puțin: studiile, posturile ocupate în toata perioada de activitate, cota părții sociale in societate și orice conflicte de interese existente sau potențiale.
- 3.8. Fiecare chestiune din ordinea de zi va fi inclusa, discutata si votată separat în cadrul Adunării Generale a Asociațiilor și Consiliului Societății.
- 3.9. Perioada de inregistrare trebuie sa fie suficienta in scopul de a permite tuturor participantilor sa se inregistreze la adunare.
- 3.10. Asociații trebuie să aibă posibilitatea reală de a-și exercita drepturile în cadrul Adunării Generale, de a înainta propuneri, de a-și exprima opinia, de a adresa întrebări și a vota.
- 3.11. Asociații au dreptul să adreseze întrebări și să obțină răspunsuri la acestea, să propună rezoluții și să participe activ la adunări – inclusiv acele adunari tinute prin

corespondență și în formă mixtă, implicit prin intermediul mijloacelor electronice (e-mail, fax, etc.).

- 3.12. Atunci cand societatea este supusa auditului extern, persoanele responsabile ale societatii de audit si/sau auditorul, care a efectuat auditarea situatiilor financiare anuale ale societatii, sunt binevenite sa fie prezente la adunarea generala a asociatilor la care se examineaza situatiile financiare anuale a societatii pentru a oferi asociatilor posibilitatea de a adresa intrebari si a primi raspunsuri.
- 3.13. Adunarea Generală a Asociaților trebuie să dureze suficient timp pentru a asigura dezbateri ample pe marginea fiecărei chestiuni incluse pe ordinea de zi și pentru ca toți asociații prezenți să aibă posibilitatea de a adresa întrebări și de a primi răspunsuri în legătură cu chestiunile din ordinea de zi, înainte ca acestea să fie supuse votului.
- 3.14. Consiliul Societății sau organul executiv nu impune condiții sau interdicții obligatorii față de participarea sau neparticiparea asociatului la Adunarea Generală a Asociaților.
- 3.15. Presedintele adunarii trebuie sa depuna toate eforturile necesare pentru ca actionarii sa primeasca raspunsuri la toate intrebarile discutate in cadrul adunarii. In cazul in care intrebarile nu sunt simple si nu se pot oferi raspunsuri imediate, persoana(persoanele) careia i-au fost adresate, trebuie sa ofere raspunsuri in scris cat mai curind posibil dupa incheierea adunarii generale.
- 3.16. Ordinea de numarare a voturilor trebuie sa fie simpla si accesibila. Asociatii trebuie sa fie asigurati de corectitudinea rezultatelor votarii.
- 3.17. După ținerea Adunării Generale a Asociaților, organul executiv al Societății va informa toți asociații despre rezultatele votării prin mijloace disponibile, inclusiv prin posta electronica si pagina web a societatii.
- 3.18. Adunarea generala a asociatilor se desfasoara la locul indicat in decizia de convocare a adunarii. Totodata, societatea trebuie sa tina cont de faptul ca locul destinat desfasurarii adunarii generale a asociatilor trebuie sa fie pe teritoriul Republicii Moldova, cu exceptia cazurilor expres prevazute in legislatie si trebuie sa fie accesibil pentru toti asociatii care au dreptul sa participe la adunarea generala a asociatilor.
- 3.19. Deciziile privind încheierea tranzacțiilor de proporții vor fi luate, conform prevederilor Statutului Societății, de Consiliul Societăți si/sau Adunarea Generală a Asociaților.

### **Consiliul Societății**

**Principiul 3:** Consiliul Societății reprezintă interesele societății în perioada între adunările generale a asociatilor și în limitele competenței sale controlează și reglementează activitatea societății. Consiliul societății activează în baza informării depline, cu bună credință și în cele mai bune interese ale societății și ale asociatilor prin asigurarea unei dezvoltări sustenabile a societății. Consiliul societății se alege de către adunarea generală conform prevederilor legislației și este subordonat acesteia. Totodată, Consiliul supraveghează activitatea organului executiv prin adoptarea deciziilor, conform competenței sale.

**Descriere:** Consiliul Societății are un sir de atribuții, inclusiv privind: adoptarea strategiei corporative, planului de lucru, a procedurilor de control și gestionarea riscurilor; evaluarea și

promovarea bugetului anual și a business planurilor societatii; asigura controlul asupra indeplinirii planurilor si realizarea rezultatelor preconizate; alegerea organului executiv al societatii si stabilirea remunerarii lui; aprobarea rapoartelor si a darilor de seama in conformitate cu prevederile legale in termen si intr-un mod calitativ; evaluarea regulata a activitatii organului executiv si implementarea de catre acesta a strategiei societatii, evaluarea situatiilor financiare ale societatii; evaluarea corectitudinii dezvaluirii informatiei, care in conformitate cu prevederile legislatiei si ale actelor normative in vigoare trebuie sa fie oferita publicului.

Cele mai importante aspecte ale activității Consiliului Societății trebuie să fie incluse în darea sa de seamă, examinată și aprobată de Adunarea Generală a Asociaților.

Componența Consiliului trebuie sa asigure o executare eficientă a tuturor funcțiilor atribuite lui. La determinarea numărului de membri ai Consiliului ar trebui de reieșit din acel număr de membri ai Consiliului, care va permite adoptarea deciziilor echilibrate și în termen restrâns.

3.20. Responsabilitățile Consiliului Societății, precum și divizarea acestora între membrii lui vor fi fixate în regulamentul său. Regulamentul Consiliului Societății va conține un capitol separat referitor la raporturile cu organul executiv și Adunarea Generală a Asociaților.

3.21. Membrii Consiliului Societății trebuie sa fie alesi in stricta conformitate cu prevederile legale si sunt independenți la realizarea atribuțiilor sale și în procesul de luare a deciziilor.

3.22. Componența numerică a Consiliului Societății este indicată în Statutul Societății și va fi de cel puțin 3 membri, dar nu mai mult de 11 membri.

3.23. Orice schimbare în componența numerică a Consiliului Societății se aprobă în cadrul Adunării Generale a Asociaților.

3.24. Darea de seamă a Consiliului Societății prezentata Adunării Generale a Asociaților trebuie sa includa activitățile Consiliului Societății pe parcursul anului financiar și urmările cu caracter semnificativ pentru Societate și asociați, strategia Societății și riscurile afacerii, precum și date pe fiecare membru în parte privind frecventarea ședințelor Consiliului Societății.

3.25. Sedinta consiliului societatii ar trebui convocata nu mai tarziu de o luna din data adunarii generale a asociatilor la care a fost aleasa/modificata componenta consiliului societatii.

3.26. Consiliul Societății se convoacă de cel puțin patru ori pe an, precum și ori de câte ori va fi necesar pentru buna îndeplinire a atribuțiilor sale și o conlucrare eficientă cu celelalte organe ale Societății. Deciziile trebuie aprobate cu votul majoritatii din membrii alesi, daca legislatia, statutul societatii sau regulamentul consiliului societatii nu prevede o cota mai mare.

3.27. Consiliul Societății va pune în discuție cel puțin o dată pe an:

- a) eficacitatea funcționării sale;
- b) eficacitatea funcționării și performanțele organului executiv;
- c) rezultatele respectării de către organul executiv a politicii de gestionare a riscurilor;
- d) strategia Societății și riscurile afacerii;
- e) schimbările semnificative pozitive și negative ce au avut loc.

3.28. Rezultatele acestor discutii vor fi reflectate in darea de seama a consiliului.

3.29. Membrii Consiliului Societății trebuie sa respecte urmatoarele cerinte in exercitarea atributiilor sale: sa indeplineasca cu buna-credinta si diligenta necesara in interesul societatii sarcinile stabilite prin lege, statutul societatii si alte documente interne; sa-si exercite



competentele in scopurile stabilite prin legislatia in vigoare, statutul societatii si alte documente, fara a aplica abuz de putere; sa participe activ in discutii la supravegherea activitatii societatii, sa depuna eforturi adecvate pentru a obtine informatii cu privire la subiectele discutate; sa efectueze cercetari si analize independente cu referire la informatiile furnizate de societate, inclusiv prin invitarea expertilor externi; sa evite actuale si potentiale interese personale si cele ale societatii. In cazul unui conflict de interese intre societate si membru, acest membru nu trebuie sa permita ca interesele personale sa prevaleze asupra intereselor societatii si nu va utiliza pozitia sa corporativa pentru a face un profit personal sau pentru a obtine alte avantaje personale in detrimentul intereselor societatii. Membrii consiliului au obligatia sa prezinte consiliului orice oportunitate de afaceri a societatii inainte ca aceasta sa se desfasoare in interesul sau; sa trateze toate informatiile disponibile pentru societate cu stricta confidentialitate pana cand aceasta informatie va fi dezvaluita public.

3.30. Presedintele consiliului societatii se alege de catre adunarea generala a asociatilor, daca statutul societatii nu prevede alegerea acestuia de catre consiliu. In cazul alegerii presedintelui consiliului societatii de catre membrii consiliului, decizia se aproba cu majoritatea simpla de voturi, daca statutul sau regulamentul consiliului nu prevede o cota mai mare de voturi. Presedintele consiliului societatii ar trebui sa aiba cunostinte si competente manageriale adecvate. Presedintele consiliului societatii poate reprezenta consiliul, in modul prevazut de statut si regulamentul consiliului, dar nu poate adopta decizii in numele consiliului.

3.31. Darea de seamă anuală a Consiliului Societății va cuprinde un capitol separat în care va fi reflectat în ce măsură se aplică sau nu principiile și cele mai bune practici ale prezentului Cod, va fi prezentată Adunării Generale a Asociaților spre aprobare și va fi afișată complet sau în formă rezumativă pe pagina web a Societății.

### **Organul executiv**

**Principiul 4:** Rolul organului executiv este gestionarea curentă a Societății, întru atingerea obiectivelor stipulate în strategia și business-planul ei.

**Descriere:** Organul executiv este supravegheat de către Consiliul Societății și de Adunarea Generală a Asociaților. În exercitarea atribuțiilor sale, organul executiv trebuie să acționeze în interesele Societății, asociaților și a întreprinderilor afiliate Societății.

Organul executiv este responsabil de respectarea actelor normative în vigoare, statutului și regulamentelor interne ale Societății. Organul executiv va prezenta evoluția companiei și va pune în discuție managementul intern al riscurilor și sistemul de control cu Consiliul Societății și comisia de cenzori.

Cele mai importante aspecte ale activității organului executiv trebuie să fie incluse în dările sale de seamă, care se prezintă consiliului societatii si/sau adunarii generale a asociatilor.

3.32. Atribuțiile și responsabilitățile organului executiv vor fi fixate în statutul Societății și Regulamentul propriu. Regulamentul va conține un compartiment aparte referitor la raporturile cu Consiliul Societății și Adunarea Generală.

3.33. Orice schimbare în componența nominală a organului executiv este publicată pe pagina web a Societății.

3.34. Organul executiv va asigura posibilitatea angajaților de a raporta orice abatere în functionarea organelor de conducere ale societatii, fara a pune in pericol drepturile si interesele acestora si este responsabil de furnizarea informațiilor complete,

exacte și esențiale către Consiliul Societății, comisia de cenzori, auditorul extern și adunării generale a asociaților.

- 3.35. Organul executiv informează imediat consiliul societății despre imposibilitatea exercitării atribuțiilor sale sau despre apariția impedimentelor în activitatea sa.
- 3.36. Darea de seamă anuală a organului executiv va cuprinde un capitol separat în care va fi reflectat în ce măsură se aplică sau nu principiile și cele mai bune practici ale prezentului Cod. Darea de seamă a organului executiv se aprobă de către Consiliu și Adunarea Generală a Asociaților și la decizia Adunării Generale se publică integral sau rezumativ pe pagina web a Societății.

## **Capitolul IV**

### **Politica de remunerare**

**Principiul 5:** Se recomandă ca remunerarea membrilor consiliului, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori să reflecte contribuția efectivă a acestora la succesul activității societății.

**Descriere:** Cuantumul și criteriile de remunerare a membrilor consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori ar trebui, în conformitate cu prevederile legislației și cu practicile de guvernanta corporativă, să se bazeze pe: responsabilitățile și contribuțiile membrilor consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori la performanțele și rezultatele societății; capacitatea de a atrage, a selecta și a păstra manageri calificați și loiali; să încurajeze membrii consiliului, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori de a acționa în interesul societății și nu în interes personal.

Politica de remunerare propusă pentru următoarea perioadă de gestiune și orice schimbare în politica de remunerare a perioadei de gestiune pentru membrii organului executiv, se va aproba de către Consiliul societății, iar pentru membrii consiliului și ai comisiei de cenzori de către adunarea generală a asociaților.

Dacă remunerarea se compune dintr-o parte fixă și una variabilă, atunci cea variabilă se va determina în raport cu performanțele obținute la atingerea scopurilor planificate pe termen scurt și pe termen mediu.

Darea de seamă anuală a Consiliului Societății va reflecta modul în care a fost implementată politica de remunerare în anul financiar precedent și va conține o sinteză a politicii de remunerare planificate pentru perioada de gestiune următoare, inclusiv: descrierea criteriilor de performanță și a modalităților de determinare a îndeplinirii acestora și schimbările în politica de remunerare.

- 4.1. Asociații trebuie să aibă acces la politica adoptată de societate în ceea ce privește stabilirea remunerațiilor și bonusurilor membrilor consiliului societății, organului executiv, comisiei de cenzori, precum și la informația cu privire la remunerațiile anuale și stimulentele variabile primite de către acești membri.

## **Capitolul V**

### **Conflictul de interese**

**Principiul 6:** Orice conflict de interese între societate și persoanele interesate va fi evitat.

**Descriere:** Deciziile asupra unor tranzacții, în urma cărora membrii Consiliului Societății sau ai organului executiv ar putea avea conflicte de interese de importanță materială pentru societate, se aprobă în absența membrilor interesați în încheierea unor astfel de tranzacții.

Politicile societatii in identificarea, verificarea valorii tranzactiilor cu conflict de interese anterior aprobarii acestora, cit si modul de aprobare a acestora, trebuie sa se bazeze pe prevederile legislatiei, statutului si regulamentelor societatii.

Pentru a asigura prevenirea si solutionarea conflictelor de interese, oricaror alte conflicte care au aparut sau ar putea sa apara, acestea ar trebui identificate intr-un stadiu timpuriu, iar actiunile tuturor organelor de conducere ar trebui sa fie bine coordonate.

- 5.1. Persoanele cu functii de raspundere ale societatii si persoanele interesate ale societatii:
  - a) nu pot primi donații sau servicii gratuite de la societate, persoanele afiliate Societății, precum și de la alte persoane implicate în relațiile cu societatea, cu excepția celor a căror valoare nu depășește indicatorul stabilit prin prevederile legale;
  - b) nu vor acorda avantaje unor terți în detrimentul Societății;
  - c) nu vor folosi oportunitățile de afaceri ale Societății în scopul realizării intereselor proprii, ale rudelor lor sau ale partenerilor de afaceri, precum și a intereselor oricăror alte persoane.
- 5.2. Persoanele cu functii de raspundere a societatii si persoanele interesate ale acesteia, precum si persoanele afiliate lor, vor raporta neintarziat despre orice conflict de interese presedintelui Consiliului societatii, Organul executiv si vor furniza informatiile relevante conform prevederilor legislatiei.
- 5.3. Consiliul Societății va aproba decizia privind incheierea tranzactiilor cu conflicte de interese în absența persoanei interesate, cu unanimitatea membrilor aleși ai Consiliului neinteresati. Daca mai mult de jumătate dintre membrii alesi ai consiliului societatii sunt persoane interesate in efectuarea tranzactiei date, aceasta va fi incheiata numai prin hotararea adunarii generale a asociatilor.
- 5.4. Societatea va dezvalui informatia privind incheierea unei tranzactii cu conflict de interese in termenul si modul prevazut de legislatie. De asemenea, datele privind incheierea tranzactiilor cu conflict de interese vor fi incluse în darea de seamă anuală a Consiliului Societății si vor cuprinde cel puțin o descriere a conflictului de interese si o declaratie privind corespunderea adoptarii lor prevederilor actelor legislative in vigoare si dupa caz, a prezentului Cod.
- 5.5. Masurile intreprinse in vederea identificarii si aprobarii corecte a deciziilor in cazul tranzactiilor cu conflict de interese: societatea va informa persoanele cu functii de raspundere a societatii, asociatii cit si persoanele afiliate lor, despre necesitatea prezentarii in adresa organului executiv si consiliului societatii a informatiei complete, prevazute de legislatie, privind conflictele de interese; in timpul examinarii tuturor deciziilor in cadrul sedintei/adunarii organelor de conducere ale societatii, inainte de a fi exercitat dreptul de vot, se vor declara conflictele de interese existente si se va atentiona despre necesitatea prezentarii oricarei informatii aferente chestiunii puse la vot; inregistrarea in procesul-verbal al sedintei/adunarii organului de conducere a societatii a informatiei privind conflictul de interese, precum si a explicatiilor si declaratiilor facute in acest sens; in regulamentele societatii se vor reglementa mai detaliat aspecte referitor la identificarea, aprobarea tranzactiilor cu conflicte de interese, dezvaluirea informatiei aferente acestora, cit si modul de sanctionare si de restituire a

prejudiciilor cauzate societatii; totodata, societatea va indica in regulamentele societatii sau in regulamentele organelor de conducere ale societatii, conducandu-se de prevederile legale, cazurile(expres stabilite) pentru care prevederile privind modul de aprobare a tranzactiilor cu conflicte de interese nu se aplica.

## Capitolul VI

### Rolul partilor interesate in guvernanta corporativa

**Principiul 7:** Dezvaluirea publica a informatiei intr-un mod sigur, onest si transparent permite partilor interesate(angajati,creditori,investitori,furnizori) sa fie informate cu privire la situatia societatii. In acest context, aderarea la recomandarile de guvernanta corporativa sunt vitale si esentiale din punct de vedere a partilor interesate. Este in interesul societatii de a promova o cooperare pe termen lung intre partile interesate, care va duce la prosperarea societatii. Partile interesate beneficiaza de o buna gestionare si protectie a capitalului social al societatii.

**Descriere:** Guvernanta corporativa impune luarea in considerare a intereselor partilor interesate, in conformitate cu recomandarile transparentei, responsabilitatii si eticii in afaceri. Consiliul Societații si organul executiv trebuie sa clarifice si sa determine responsabilitatile societatii in ceea ce priveste relatia acesteia cu partile interesate. Acestea trebuie sa se asigure ca exista o structura adecvata si mecanisme suficiente pentru cunoasterea obligatiilor societatii fata de diferite parti interesate si sa asigure respectarea acestor obligatii. Astfel de mecanisme ar putea include informarea oficiala a partilor interesate si in special a angajatilor in legatura cu drepturile lor specifice si modalitatile de rectificare a acestora.

Organul executiv conlucreaza impreuna cu consiliul societatii la elaborarea si adoptarea unui cod de guvernanta corporativa, stabilind orientari majore ale guvernantei corporative conform obiectivelor pe termen lung ale societatii. Prezentul Cod se comunica partilor interesate prin publicarea pe pagina web a societatii.

Societatea ar trebui sa stabileasca o comunicare eficienta cu angajatii si alte parti interesate in problemele care ii afecteaza direct. Acest lucru este deosebit de important in domeniul dreptului muncii, al sanatatii, protectiei sociale, etc.

- 6.1. Membrii Consiliului Societații trebuie să fie independenți în procesul de luare a deciziilor.
- 6.2. În cazurile necesare, președintele Consiliului Societații poate propune angajarea, din contul Societații, a unor consultanți din exterior pentru soluționarea problemelor corporative majore.
- 6.3. Dacă, după alegerea sa, președintele Consiliului Societații sau un membru al Consiliului se confruntă cu circumstanțe care îi amenință independența și imparțialitatea, el trebuie să aducă acest fapt la cunoștința Consiliului Societații, în scris.

## Capitolul VII

### Dezvaluirea informatiei si transparenta

**Principiul 9:** Societatea își desfășoară activitatea în condiții de transparență, respectând întocmai legislația și standardele profesionale de dezvăluire a informației. Informatiile ar trebui pregatite si dezvaluite in conformitate cu prevederile legislatiei si actelor normative in vigoare. Totodata, societatea va dezvalui informatii financiare si non-financiare.

**Descriere:** Organul executiv este responsabil de calitatea și completitudinea dării de seamă financiare anuale, dezvăluite public în conformitate cu cerințele actelor normative în

vigoare. La rîndul său, Consiliul Societății va verifica modul în care organul executiv respectă această cerință. Controlul extern este asigurat de compania de audit, selectată și remunerată prin decizia Adunării Generale a Asociaților.

7.1. Societatea (entitate de interes public) trebuie să dezvaluie informația în conformitate cu prevederile legale, urmînd să asigure publicarea pe pagina web a cel puțin următoarelor informații:

- a) Informații generale cu privire la societate – date istorice, genurile de activitate, date de înregistrare, adresa juridică, etc.;
- b) Raportul conducerii cu privire la respectarea recomandărilor de guvernanta corporativă și a prevederilor legislației;
- c) Informații privind adunările generale a asociaților, proiectele de decizii care urmează să fie examinate, hotărîri adoptate – cel puțin pentru ultimul an gestionar, materialele pentru viitoarea adunare generală a asociaților;
- d) Statutul societății, Regulamentul consiliului societății;
- e) Situațiile financiare anuale și alte rapoarte anuale ale societății;
- f) Informații privind controlul intern, controlul extern;
- g) Informații cu privire la membrii organului executiv și ai consiliului societății;
- h) Codul de guvernare corporativă

Societatea va publica și va actualiza, în cel mai scurt timp, pe pagina web informațiile care în conformitate cu prevederile legislației, ale actelor normative în vigoare și ale prezentului Cod, trebuie să fie dezvaluite obligatoriu.

Se recomandă menținerea pe pagina web a societății a informației publicate în versiunea rusă și/sau engleză, conținutul fiind identic cu cel publicat în limba de stat.

## Capitolul VIII

### Auditul, Controlul intern și Managementul riscului

**Principiul 10:** Pentru a se asigura o activitate de succes a societății, va fi necesar să se planifice regulat controale (verificări) și să se stabilească procedurile de control intern și extern. Auditul situațiilor financiare anuale ale societății se efectuează conform legislației în domeniul auditului și a reglementărilor impuse de autoritatea de supraveghere și control a organizațiilor de credit nebancare.

**Descriere:** Auditorilor li se acordă acces la toate documentele necesare pentru efectuarea auditului și posibilitatea de a participa la ședințele consiliului și la adunările generale a asociaților la care sunt puse în discuție aspectele ce tin de auditul situațiilor financiare anuale și la alte informații aferente acestora.

- 8.1. Sarcina societății de audit este de a furniza societății servicii obiective de audit și consultanță pentru a facilita eficiența activității societății și de a oferi sprijin în realizarea obiectivelor stabilite managementului societății, asigurînd o abordare sistematică pentru evaluarea și îmbunătățirea proceselor de gestionare și control al riscurilor.
- 8.2. Pentru a asigura o funcționare de succes, societatea își va verifica activitatea în mod regulat și va defini procedura de control intern. Obiectivul comisiei de cenzori este de a asigura o activitate eficientă și de succes a societății, o veridicitate a informațiilor prezentate și conformarea acestora cu actele de reglementare relevante și cu principiile de afaceri. Comisia de cenzori ajută consiliul societății să identifice deficiențele și riscurile în gestionarea societății.

- 8.3. Comisia de cenzori se numeste de catre adunarea generala a asociatilor si este subordonata acesteia. Totodata, responsabilitatile si domeniul de aplicare se stabilesc in concordanta cu legislatia. Sarcinile comisiei de cenzori trebuie sa fie supravegherea sistemului de control intern, precum si verificarea respectarii regulamentelor, ghidurilor si instructiunilor.
- 8.4. Functiile si responsabilitatile comisiei de cenzori ar trebui sa fie specificate in Regulamentul comisiei de cenzori. Pentru a asigura o functionare eficienta a comisiei de cenzori, se recomanda ca membrii acesteia sa aiba cunostinte adecvate in contabilitate si raportare financiara, deoarece atributiile legate de raportare si de controlul financiar al societatii sunt responsabilitatile primordiale ale comisiei de cenzori.
- 8.5. Toti membrii comisiei de cenzori trebuie sa aiba acces la informatiile cu privire la principiile contabile practicate de societate. Consiliul societatii va informa comisia de cenzori cu privire la intentia de a aproba tranzactii semnificative si neordinare, in cazul cand sunt posibile evaluari alternative si se va asigura ca comisia de cenzori are acces la toate informatiile in conformitate cu legislatia.
- 8.6. Comisia de cenzori trebuie sa aiba dreptul de a efectua o investigatie independenta, in scopul de a identifica, in domeniul sau orice incalcare in activitatea societatii. Adunarea generala a asociatilor aproba planul anual de lucru al comisiei de cenzori, analizeaza rezultatele activitatii si monitorizeaza punerea in aplicare a recomandarilor acesteia.
- 8.7. Obiectivul de baza in gestionarea riscurilor este de a asigura identificarea si supravegherea riscurilor legate de activitatea comerciala si investitionala a societatii. Pentru a asigura o gestionare eficienta a riscurilor, va fi necesar sa se defineasca principiile de baza de gestionare a riscurilor. Se recomanda de a se caracteriza cele mai importante, existente si potentiale riscuri in ceea ce priveste activitatea societatii.
- 8.8. Consiliul societatii este responsabil pentru procesul total de gestionare a riscurilor, asigurand gestionarea riscurilor pentru operatiunile interne si externe, respectarea procedurilor financiare si juridice intr-un mod adecvat printr-un mecanism intern stabil.
- 8.9. Organul executiv ar trebui sa fie responsabil fata de consiliu in ceea ce priveste proiectarea, implementarea si monitorizarea procedurilor de gestionare a riscurilor si integrarea acestora in operatiunile de zi cu zi ale societatii.

## **Capitolul IX**

### **Valorile Corporative si Codul de Conduita**

9.1. Organul executiv si Consiliul Societatii vor intreprinde masurile necesare in vederea instituirii unui mediu etic in cadrul societatii, inclusiv prin stabilirea standardelor profesionale si valorilor corporative care promoveaza integritatea profesionala, atat a conducerii, cat si a angajatilor.

9.2. Organul de conducere elaboreaza, iar Consiliul societatii, la randul sau, aproba si supravegheaza aplicarea Codului de conduita in afaceri al societatii (in continuare - Codul de conduita) bazat pe principiile practicilor echitabile, transparente si legale. La elaborarea Codului de conduita, societatea se va conduce de prevederile modelului de Cod de conduita pentru intreprinderi, plasat pe pagina web oficiala a CNA([www.cna.md](http://www.cna.md)).

9.3. Cu privire la asigurarea functionarii societatii intr-un mediu lipsit de coruptie, organele de conducere si supraveghere ale societatii, in contextul obligatiilor indreptate spre indeplinirea scopurilor strategice si promovarii valorilor corporative ale societatii, isi vor asuma aplicarea principiului „toleranta zero fata de coruptie”, pentru identificarea potentialelor acte de coruptie, precum si pentru definirea unor masuri si activitati eficiente intru prevenirea acestor cazuri, prin elaborarea si aprobarea Codului de conduita.

9.4. Codul de conduita trebuie sa prevada expres, cel putin urmatoarele:

- Societatea interzice tuturor angajatilor sai sa pretinda, accepte sau sa primeasca bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice forma din partea oricaror persoane care detin relatii de afaceri cu societatea(ex. clienti, furnizori, contractanti);

- angajatii nu vor oferi lucruri de valoare in mod direct sau indirect reprezentantilor autoritatilor publice si partenerilor de afaceri pentru ca acestea sa ofere sau sa promita un avantaj necuvenit. Societatea interzice platile, ofertele de plata, cat si alte obiecte de valoare oferite sau promise in mod direct sau indirect in scopul de a influenta sau de a obtine avantaje personale sau de afaceri necuvenite;

- Societatea isi asuma angajamentul de a se conforma cadrului normativ aferent contractelor si serviciilor guvernamentale(achizitii publice) si de a se asigura ca rapoartele, certificatele si declaratiile sale catre reprezentantii autoritatilor publice sunt corecte si complete;

- partile terte vor fi contractate doar pentru a realiza sarcini care implica interese de afaceri, cu conditia ca taxele care urmeaza sa fie achitate sunt rezonabile, toate aranjamentele sunt documentate in mod clar si sunt in conformitate cu politicile societatii;

- societatea da dovada de „toleranta zero fata de coruptie” prin introducerea in toate contractele sale de afaceri cu partile terte a „clauzei anticoruptie”;

- organul executiv si Consiliul societatii asigura intreprinderea masurilor necesare pentru a comunica tuturor angajatilor prevederile Codului de conduita. Pentru aplicarea efectiva a Codului de conduita, fiecare angajat semneaza o declaratie de angajament (integritate) privind respectarea standardelor si cerintelor prevazute de Codul de conduita;

- serviciul de resurse umane sau alt angajat al societatii, imputernicit in acest sens, va pastra declaratiile de angajament(integritate) conform procedurilor stabilite de Codul de conduita. Angajatul care incalca orice prevedere din Codul de conduita, conform angajamentului asumat, poate fi supus sanctiunii disciplinare.

### **Dispoziții finale**

- 10.1. Respectarea cerintelor de guvernanta corporativa, prevazute in actele normative in vigoare si prezentul Cod, reprezinta cel mai bun mecanism de protejare a drepturilor asociatilor.
- 10.2. Prezentul Cod reprezintă o formă de acord între organele de conducere și asociați, precum și între societate și părțile asociate, care are la bază criteriul „respectă sau explică”.
- 10.3. Consiliul Societății și organul executiv trebuie să-și onoreze responsabilitățile pentru a acționa în interesele asociaților și părților asociate. Încălcarea acestor responsabilități duce la aplicarea formelor de răspundere stabilite de legislație.
- 10.4. Societatea se obligă să ajusteze principiile de guvernare corporativă din prezentul Cod, în vederea ajustării continue a acestora la cele mai bune practici internaționale și legislației Republicii Moldova.

- 10.5. Secția Legalitate a Societății va asigura informarea tuturor angajaților Societății despre prevederile prezentului Cod și va monitoriza respectarea prevederilor acestuia.
- 10.6. Prezentul Cod intră în vigoare din data aprobării acestuia de către Adunarea Generală a Asociaților. Codul de guvernare corporativa care a fost aprobat de către Adunarea generală a asociaților (Proces-verbal nr.2 din 29.04.2011) se considera anulat după aprobarea prezentului Cod. Modificările și completările la prezentul Cod vor fi efectuate doar în temeiul hotărârii Adunării Generale a Asociaților.